

ROZHODNUTIE RADY (SZBP) 2023/231

z 2. februára 2023

o opatrení pomoci v rámci Európskeho mierového nástroja na podporu ukrajinských ozbrojených síl, ktoré vycvičila vojenská pomocná misia Európskej únie na podporu Ukrajiny

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 28 ods. 1 a článok 41 ods. 2,

so zreteľom na návrh vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

- (1) Rozhodnutím Rady (SZBP) 2021/509 ⁽¹⁾ bol zriadený Európsky mierový nástroj (EPF) na financovanie opatrení Únie v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP) zo strany členských štátov s cieľom zachovať mier, predchádzať konfliktom a posilniť medzinárodnú bezpečnosť podľa článku 21 ods. 2 písm. c) zmluvy. Podľa článku 1 ods. 2 písm. b) bodu i) rozhodnutia (SZBP) 2021/509 sa z EPF predovšetkým majú financovať opatrenia pomoci, ako sú činnosti zamerané na posilnenie kapacít tretích štátov a regionálnych a medzinárodných organizácií týkajúcich sa vojenských a obranných záležitostí.
- (2) Prehĺbenie dialógu a spolupráce v oblasti bezpečnosti a obrany je jedným z hlavných cieľov dohody o pridružení medzi Úniou a Ukrajinou ⁽²⁾. Posilnená spolupráca v oblasti spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP) medzi Úniou a Ukrajinou a zosúladenie so SZBP boli jedným z výsledkov 22. samitu medzi Európskou úniou a Ukrajinou, ktorý sa konal 6. októbra 2020, a tento výsledok sa ďalej posilnil na 23. samite medzi Európskou úniou a Ukrajinou, ktorý sa konal 12. októbra 2021 v Kyjeve.
- (3) Agresia Ruska voči Ukrajine prebiehajúca od roku 2014 sa dramaticky vyhrotila vo februári 2022, keď došlo k nevyprovokovanej invázii na Ukrajinu. Ukrajinské ozbrojené sily naďalej bránia územnú celistvosť Ukrajiny a chránia civilného obyvateľstvo dostupnými obmedzenými zdrojmi.
- (4) Minister zahraničných vecí a minister obrany Ukrajiny 30. septembra 2022 spoločne uvítali podporu, ktorú Únia poskytuje ukrajinským ozbrojeným silám, a požiadali Úniu, aby začala vojenskú pomocnú misiu Európskej únie na podporu Ukrajiny (EUMAM Ukraine) v záujme posilnenia spôsobilostí ukrajinských ozbrojených síl.
- (5) Rada 17. októbra 2022 prijala rozhodnutie (SZBP) 2022/1968 ⁽³⁾ o vojenskej pomocnej misii Európskej únie na podporu Ukrajiny. Ako sa zdôrazňuje v uvedenom rozhodnutí, misia je súčasťou integrovaného prístupu EÚ k poskytovaniu podpory Ukrajine, ktorý zahŕňa opatrenia pomoci na podporu ukrajinských ozbrojených síl.
- (6) Vykonávaním opatrenia pomoci bude poverená misia EUMAM Ukraine. Táto misia má byť zodpovedná za úhradu osobných výcvikových súprav a akéhokoľvek iného vybavenia a dodávok, ktoré nie sú určené na použitie smrtiacej sily, ktoré členské štáty poskytujú na podporu výcvikových činností. Bude potrebná úzka koordinácia medzi Vojenským štáбом EÚ, misiou EUMAM Ukraine a ostatnými veliteľstvami misie, ako aj medzi členskými štátmi zapojenými do výcvikových činností.

⁽¹⁾ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2021/509 z 22. marca 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky mierový nástroj a zrušuje rozhodnutie (SZBP) 2015/528 (Ú. v. EÚ L 102, 24.3.2021, s. 14).

⁽²⁾ Dohoda o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej (Ú. v. EÚ L 161, 29.5.2014, s. 3).

⁽³⁾ Rada 17. októbra 2022 prijala rozhodnutie (SZBP) 2022/1968 o vojenskej pomocnej misii Európskej únie na podporu Ukrajiny (EUMAM Ukraine) (Ú. v. EÚ L 270, 18.10.2022, s. 85).

- (7) V súlade s článkom 11 ods. 3 rozhodnutia (SZBP) 2022/1968 sa osobné výcvikové súpravy už nemajú považovať za spoločné náklady, ak sa poskytujú v rámci opatrenia pomoci v kontexte EPF.
- (8) Toto opatrenie pomoci sa má vykonávať so zreteľom na zásady a požiadavky stanovené v rozhodnutí (SZBP) 2021/509, predovšetkým v súlade so spoločnou pozíciou Rady 2008/944/SZBP ⁽⁴⁾, a v súlade s pravidlami pre plnenie príjmov a výdavkov financovaných v rámci EPF.
- (9) Rada potvrdzuje, že v súlade s Chartou Organizácie Spojených národov, Všeobecnou deklaráciou ľudských práv a medzinárodným právom, najmä medzinárodným právom v oblasti ľudských práv a medzinárodným humanitárnym právom, je odhodlaná chrániť, presadzovať a naplňovať ľudské práva, základné slobody a demokratické zásady a posilňovať právny štát a dobrú správu vecí verejných,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Zriadenie, ciele, rozsah pôsobnosti a trvanie

1. Týmto sa zriaďuje opatrenie pomoci v prospech Ukrajiny (ďalej len „prijímateľ“), ktoré sa bude financovať v rámci Európskeho mierového nástroja (EPF) (ďalej len „opatrenie pomoci“).
2. Cieľom opatrenia pomoci je podporiť budovanie kapacít ukrajinských ozbrojených síl prostredníctvom vojenskej pomocnej misie Európskej únie na podporu Ukrajiny (EUMAM Ukraine) s cieľom umožniť ukrajinským ozbrojeným silám brániť územnú celistvosť a zvrchovanosť Ukrajiny a chrániť civilné obyvateľstvo pred prebiehajúcou vojenskou agresiou.
3. Na dosiahnutie cieľa stanoveného v odseku 2 sa z opatrenia pomoci, a to zo strany členských štátov, financuje poskytovanie:
 - a) vybavenia a dodávok, ktoré nie sú určené na použitie smrtiacej sily, ktoré sú potrebné na splnenie operačných požiadaviek misie EUMAM Ukraine a ktoré Ukrajina požaduje; a
 - b) služieb vrátane prepravy, úschovy, údržby a opravy položiek uvedených v písmene a), ktoré poskytli členské štáty na účely výcviku v rámci misie EUMAM Ukraine.
4. Po dokončení výcviku alebo ukončení misie EUMAM Ukraine sa úschova vybavenia a dodávok, ktoré nie sú určené na použitie smrtiacej sily, ktoré sa poskytli v rámci tohto opatrenia pomoci, prevedie späť na prijímateľa. V závislosti od potrieb Ukrajiny sa položky v rámci osobných súprav môžu presunúť späť príjemcovi po ich použití vo výcviku.
5. Obdobie trvania opatrenia pomoci je 24 mesiacov odo dňa prijatia tohto rozhodnutia alebo do skončenia platnosti rozhodnutia, ktorým sa zriaďuje misia EUMAM Ukraine, podľa toho, čo nastane skôr.

Článok 2

Finančné dojednania

1. Finančná referenčná suma určená na pokrytie výdavkov spojených s opatrením pomoci je 45 000 000 EUR.
2. Všetky výdavky sa spravujú v súlade s pravidlami pre plnenie príjmov a výdavkov na operácie financované v rámci EPF.

⁽⁴⁾ Spoločná pozícia Rady 2008/944/SZBP z 8. decembra 2008, ktorou sa vymedzujú spoločné pravidlá upravujúce kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu (Ú. v. EÚ L 335, 13.12.2008, s. 99).

3. V súlade s článkom 29 ods. 5 rozhodnutia (SZBP) 2021/509 môže správca operácií zaslať po prijatí tohto rozhodnutia výzvu na zaplatenie príspevkov až do výšky 45 000 000 EUR. Finančné prostriedky, ktorých sa výzva správcu operácií týka, sa použijú len na úhradu výdavkov v rámci limitov, ktoré boli schválené výborom zriadeným rozhodnutím (SZBP) 2021/509, v súvisiacom opravnom rozpočte zodpovedajúcim opatreniu pomoci.

4. Výdavky spojené s vykonávaním opatrenia pomoci sú oprávnené odo dňa začatia misie EUMAM Ukraine. Výdavky súvisiace s osobnými výcvikovými súpravami sú oprávnené v rámci tohto opatrenia pomoci odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto rozhodnutia.

Článok 3

Dojednania s prijímateľom

1. Vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „vysoký predstaviteľ“) uzavrie s prijímateľom potrebné dojednania s cieľom zabezpečiť súlad s požiadavkami a podmienkami stanovenými týmto rozhodnutím ako podmienku poskytnutia podpory v rámci opatrenia pomoci.
2. Dojednania uvedené v odseku 1 zahŕňajú ustanovenia, ktorými sa prijímateľovi ukladá povinnosť zabezpečiť:
 - a) aby jednotky ukrajinských obranných síl podporované v rámci opatrenia pomoci dodržiavali príslušné normy medzinárodného práva, najmä medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva;
 - b) riadne a efektívne používanie materiálnych prostriedkov poskytnutých v rámci opatrenia pomoci na účely, na ktoré boli poskytnuté;
 - c) dostatočnú údržbu akýchkoľvek materiálnych prostriedkov poskytnutých v rámci opatrenia pomoci, aby sa zabezpečila ich použiteľnosť a prevádzková dostupnosť počas celého ich životného cyklu;
 - d) aby sa žiadne materiálne prostriedky poskytnuté v rámci opatrenia pomoci na konci ich životného cyklu nestratili alebo nepreviedli bez súhlasu výboru nástroja, zriadeného podľa rozhodnutia (SZBP) 2021/509, na iné osoby alebo subjekty, ako sú identifikované v dojednaniach uvedených v odseku 1.
3. Dojednania uvedené v odseku 1 zahŕňajú ustanovenia o pozastavení a ukončení podpory v rámci opatrenia pomoci v prípade, že sa zistí, že prijímateľ porušuje povinnosti stanovené v odseku 2.

Článok 4

Vykonávanie

1. Za zabezpečenie vykonávania tohto rozhodnutia v súlade s rozhodnutím (SZBP) 2021/509 a pravidlami pre plnenie príjmov a výdavkov financovaných v rámci EPF, ako aj v súlade s integrovaným metodickým rámcom na posudzovanie a určovanie potrebných opatrení a kontrol v súvislosti s opatreniami pomoci v rámci EPF je zodpovedný vysoký predstaviteľ.
2. Činnosti uvedené v článku 1 ods. 3 týkajúce sa úhrady a monitorovania vybavenia a dodávok, ktoré nie sú určené na použitie smrtiacej sily, ktoré poskytujú členské štáty, vykonáva misia EUMAM Ukraine.

Článok 5

Monitorovanie, kontrola a hodnotenie

1. Vysoký predstaviteľ monitoruje dodržiavanie povinností stanovených v článku 3 zo strany prijímateľa. Toto monitorovanie sa využíva na budovanie povedomia o kontexte a rizikách porušovania povinností stanovených v súlade s článkom 3 a na príspevok k predchádzaniu takýmto porušeniam vrátane porušovania medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva zo strany jednotiek ukrajinských ozbrojených síl podporovaných v rámci opatrenia pomoci.

2. Kontrola vybavenia po odoslaní sa organizuje v súlade s integrovaným metodickým rámcom na posudzovanie a určovanie potrebných opatrení a kontrol v súvislosti s opatreniami pomoci v rámci EPF.
3. Vysoký predstaviteľ vykoná po ukončení opatrenia pomoci záverečné hodnotenie s cieľom posúdiť, či opatrenie pomoci prispelo k dosiahnutiu cieľa stanoveného v článku 1 ods. 2

Článok 6

Podávanie správ

Vysoký predstaviteľ predkladá počas vykonávacieho obdobia Politického a bezpečnostného výboru (PBV) polročné správy o vykonávaní opatrenia pomoci v súlade s článkom 63 rozhodnutia (SZBP) 2021/509. Správca operácií s podporou veliteľa misie pravidelne informuje výbor nástroja zriadený rozhodnutím (SZBP) 2021/509 o plnení príjmov a výdavkov v súlade s článkom 38 uvedeného rozhodnutia.

Článok 7

Pozastavenie a ukončenie

1. PBV môže rozhodnúť o úplnom alebo čiastočnom pozastavení vykonávania opatrenia pomoci v súlade s článkom 64 rozhodnutia (SZBP) 2021/509.
2. PBV môže Rade odporučiť aj ukončenie opatrenia pomoci.

Článok 8

Nadobudnutie účinnosti

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli 2. februára 2023

Za Radu
predsedníčka
J. ROSWALL